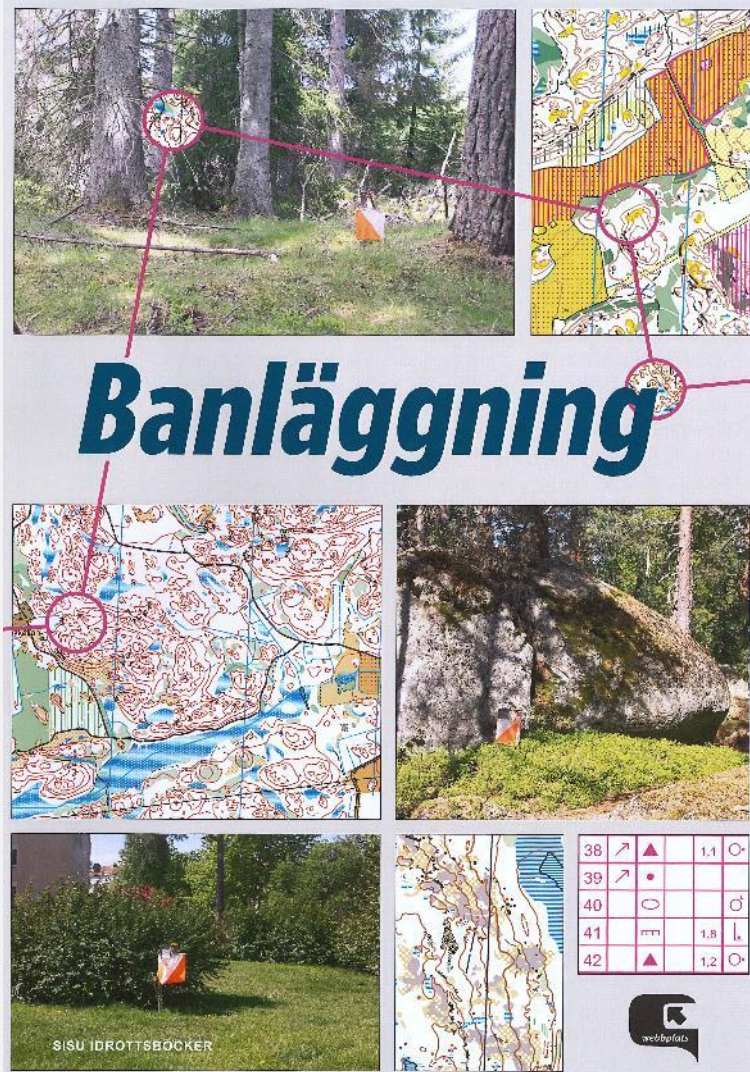

Banläggning

Sportslig rättvisa

Presentationen utgår från boken *Banläggning* som togs fram 1994 och som reviderats två gånger, 2006 och 2016.

Banläggning

Sportslig rättvisa

Sportslig rättvisa gäller i första hand i klasser för vuxna och rankingmeriterande klasser (DH18-DH21), men ska alltid finnas med i banläggarens tankar.

För barn och ungdom på grön till orange nivå är utveckling och glädje överordnat sportslig rättvisa.

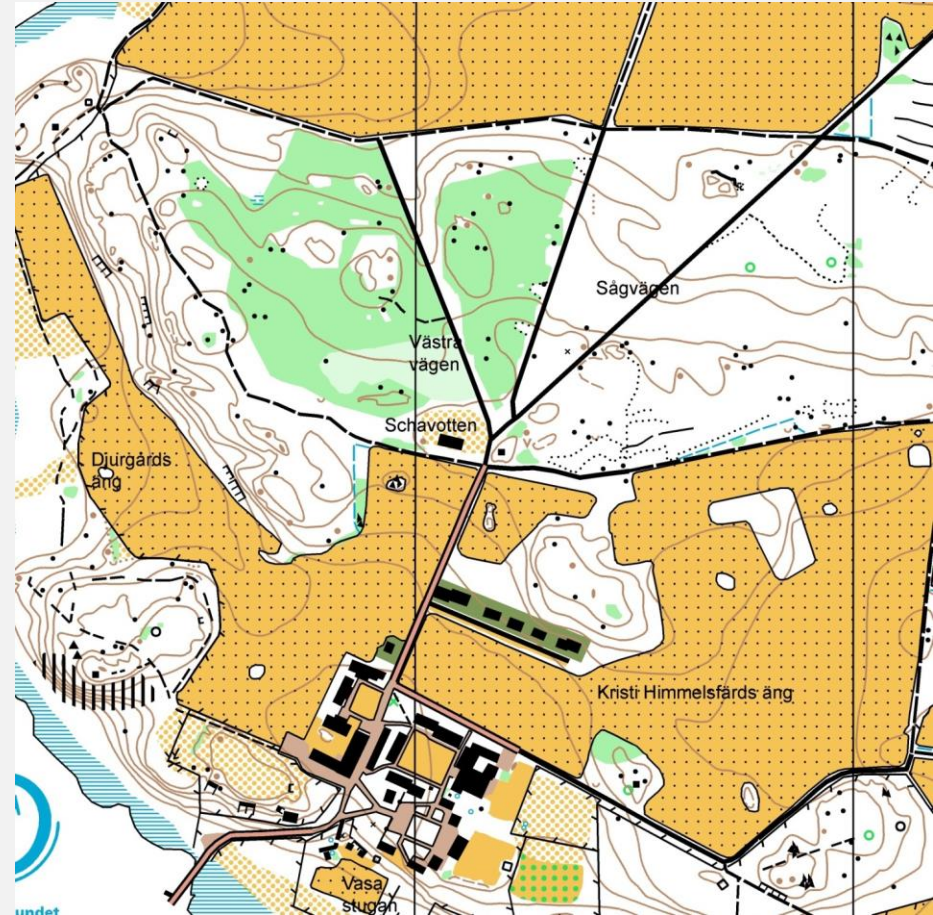
Sportslig rättvisa, **kontrollplacering**

- Det finns många saker i orientering som påverkar den sportsliga rättvisan
- Diskutera situationen på bilden
- Är situationen lika för alla?
- Skulle arrangören kunna göra på något annat sätt?

Sportslig rättvisa, **kartan**

- Allt ska stämma!
- Är alla staket rätt redovisade på kartan?
- Är åkermarken plöjd?
- Finns det djur i hagarna?
- Stämmer det gröna?
- Håller kartan tillräckligt hög kvalitet?

Sportslig rättvisa, rätt svårighetsgrad

- Vi delar in banor i nivåer som betecknas med en specifik färg för respektive nivå
- Alla kategorier av orienterare har rätt till en bana som är anpassad
- En bana ska inte vara för svår
- Den ska heller inte vara för lätt för vi behöver tänka på individuell utveckling och de olika kraven och stegen i färgsystemet

Sportslig rättvisa, entydiga kontrollpunkter

I terrängen ser löparen en sten medan kartan visar att det är en liten brant.

Sportslig rättvisa, kontrollplacering

Möjligheten att upptäcka kontrollskärmen får aldrig bli slumpartad. Andra deltagare ska inte kunna se kontrollen enbart på grund av andra stämplande deltagare.

Kontrollskärmen sitter nere i gropen och går inte att se för deltagarna.

När en deltagare stämplar vid kontrollen kan andra deltagare se var kontrollen är. Ett slumpmoment har uppstått.

Kontrollskärmen sitter synlig i kanten på gropen. Den är lika synlig oavsett om någon deltagare är där eller inte. Sportslig rättvisa har uppnåtts.

Sportslig rättvisa, skärmlacering

Kontrollskärmen ska placeras så att den är lika synlig oavsett om det är någon annan löpare är vid kontrollen eller inte.

Kontrollskärmen ska placeras så att flera löpare kan stämpla samtidigt utan att det blir trångt eller att någon behöver vänta.

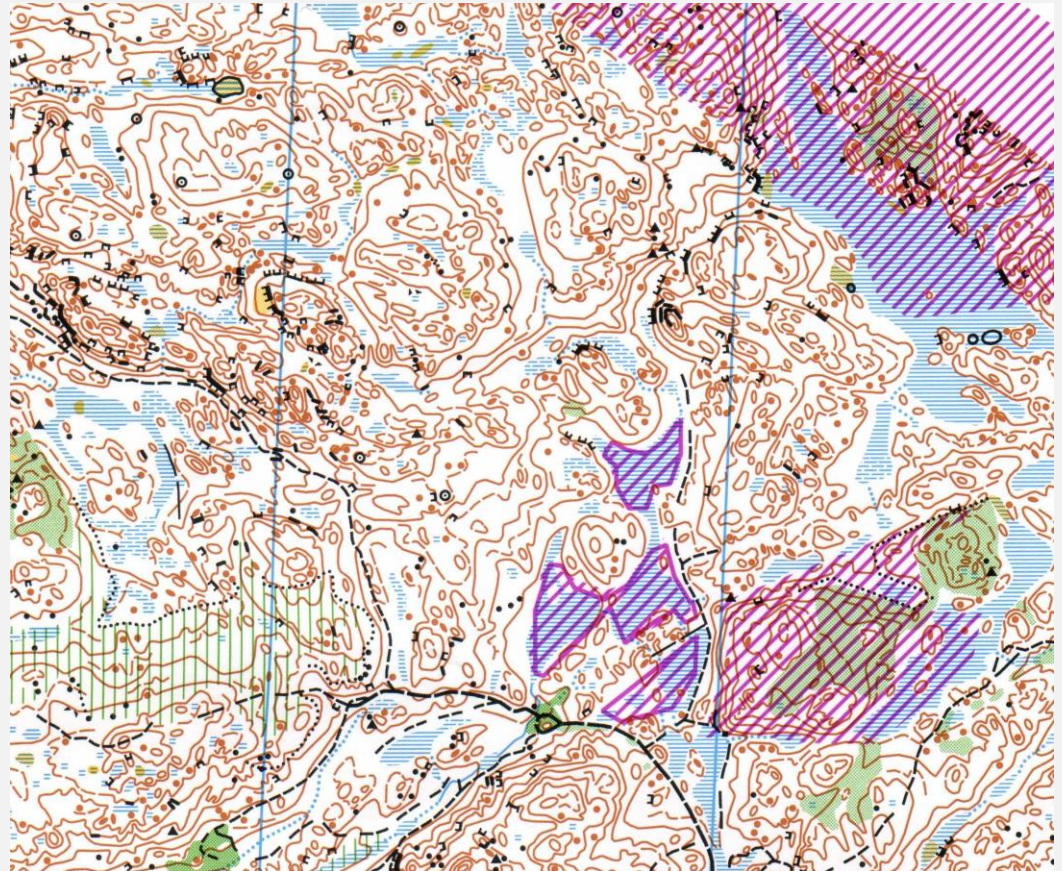
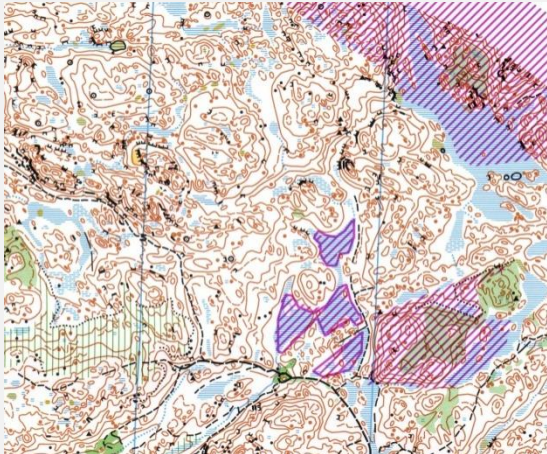

Sportslig rättvisa, **kartans läsbarhet**

Viktigt att kartan följer kartnormen
och är rätt generaliserad

Undvik att lägga kontroller i
områden där kartan är svåräst.

Tänk på att äldre deltagare kan ha
svårt att läsa kartan i detaljrika
områden även om kartskalan är
större.

Sportslig rättvisa, grönt

När kontroller och sträckor läggs i grönt ska man vara extra noga med ...

- att redovisningen av löpbarheten stämmer
- att stämmer och är bra redovisad
- att de inbördes lägena mellan de detaljer som passeras på väg mot kontrollen stämmer

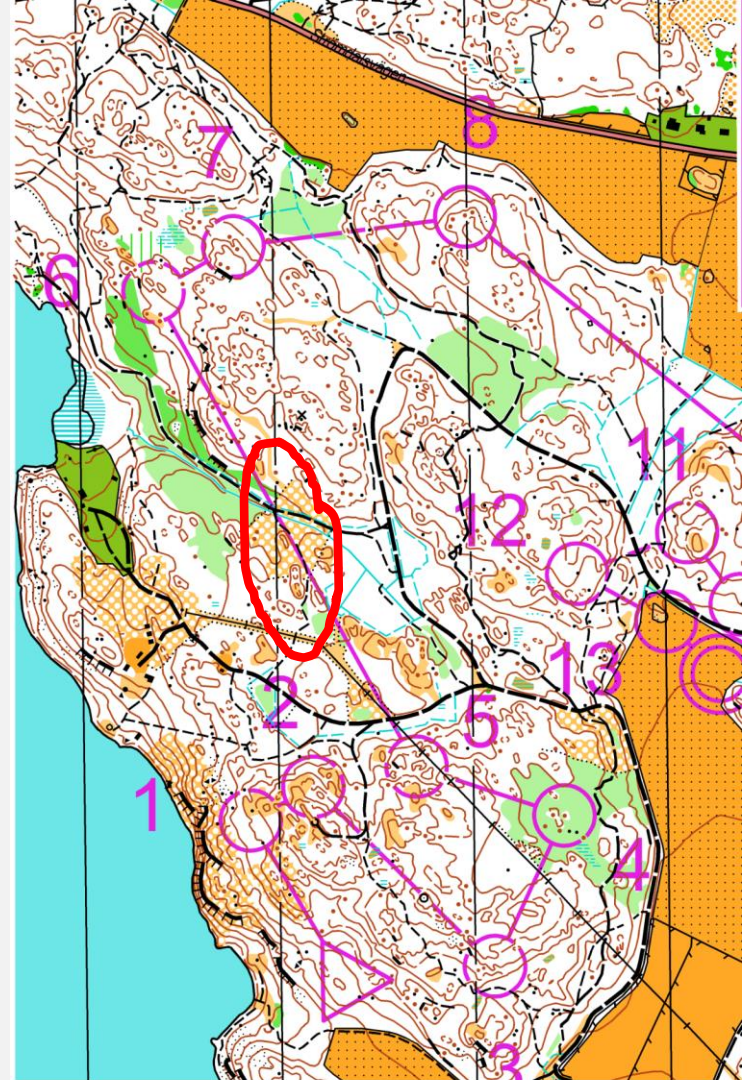

Sportslig rättvisa, klippa linjer

Alla linjer, kontrollringar och meridianer som döljer viktig information på kartan ska klippas, men lagom mycket.

Om kontrollringarna klipps för mycket kan de bli svåra att se.

Om sammanbindningslinjerna klipps för mycket kan det bli svårt att se hur banan går.

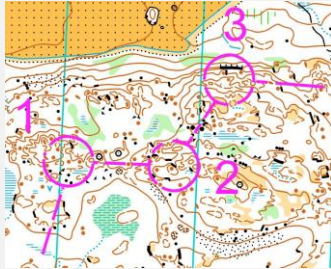

Symboler för bantryck, klippa ringar och linjer

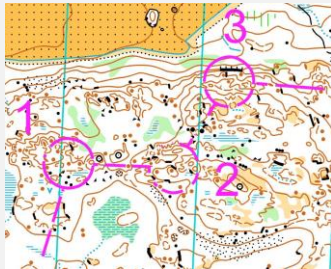

Det kan vara nödvändigt att klippa kontrollringen så att den inte döljer viktiga detaljer på kartan.

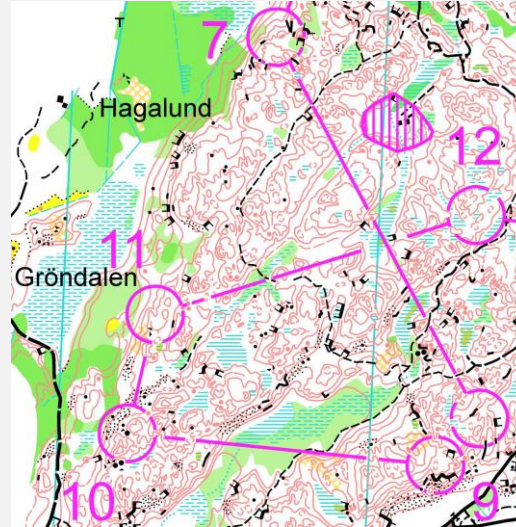
På den översta kartan är inga kontrollringar klippa.

På den andra kartan är alla tre ringar klippa på några ställen. Det behövs inte så stora uppehåll för att detaljer ska bli synliga.

Om man klipper för mycket kan kontrollringen bli svår att se som vid kontroll 2 i exemplet.

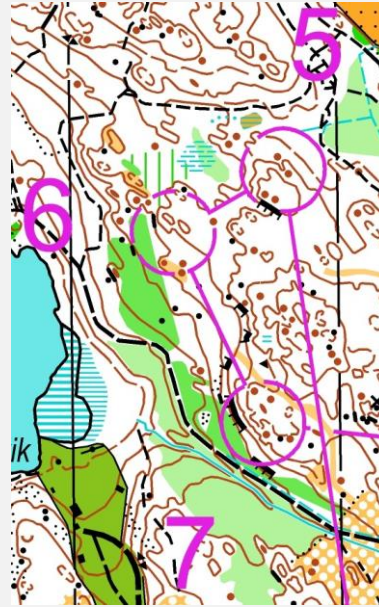
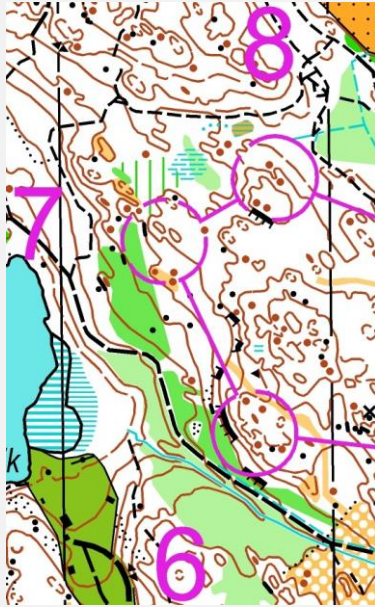

Även linjerna mellan kontrollerna klipps enligt samma principer som för kontrollringarna.

Om banan går i kors, det vill säga korsar sig själv på ett eller flera ställen, ska den linje som går in i korsningen andra gången klippas. Det gör man för att underlätta för deltagaren att se hur banan går. Se sträckan 11-12.

Sportslig rättvisa, mötande löpriktningar

Undvik sträckor med mötande löpriktning. Det skapar ett slumpmoment där den som är på väg in mot en kontroll råkar möta en utgående löpare och på så sätt får en fördel.

Sportslig rättvisa, **kontrollbeskrivning och kodsiffror**

Neutral information om vilka klasser som har den aktuella banan. Tydliga symboler och typsnitt på kontrollbeskrivningen.

DM långdistans 2006			
H18		7,2 km	
			
1	102		
2	103		
3	79 →		
4	106		
5	109		1,2
6	113 		
7	110 		
8	111		
9	56 		
10	36		
11	67		
 --- 275 m --- 			

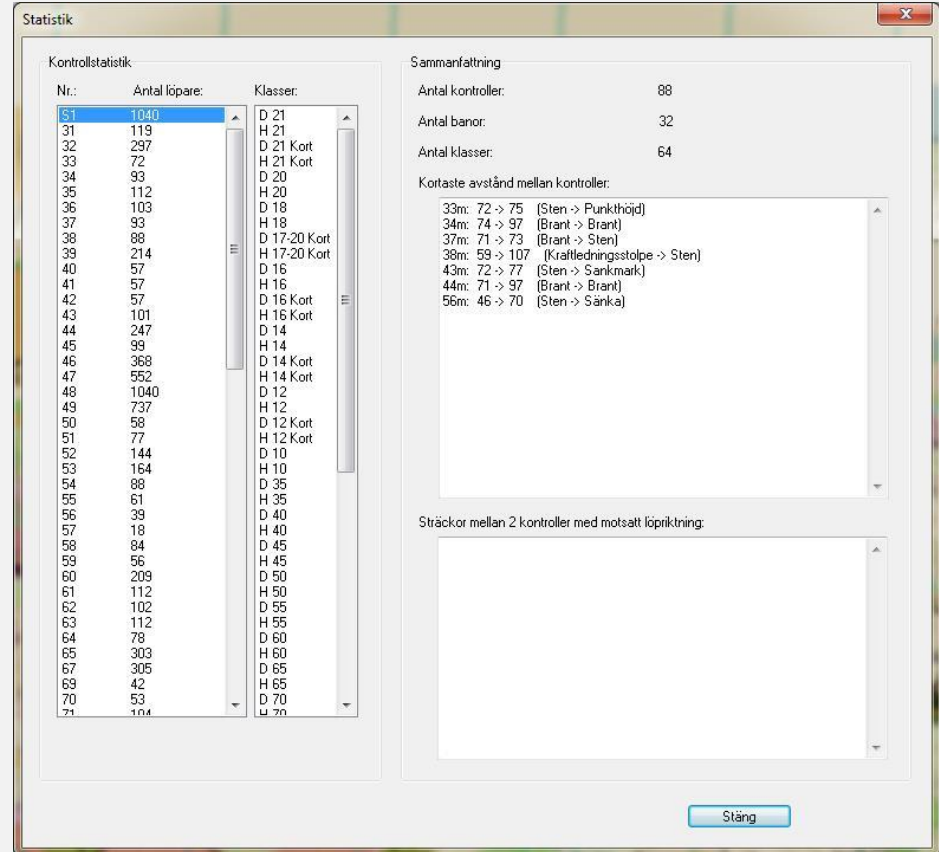
Carta 7:25 Ori. Ravnen

Sportslig rättvisa, **belastning vid kontrollerna**

Med hjälp av banläggjarstödet kan man få statistik för hur många deltagare som besöker respektive kontroll. Om det är för många deltagare vid en och samma kontroll bör man flytta över någon eller några klasser till en annan kontroll eller lägga till en ny kontroll.

Ju känsligare mark vid kontrollen desto färre deltagare bör det vara vid kontrollen.

Vi ska göra allt för att minska påverkan på naturen och för att minska risken att inkommande löpare får hjälp av stämplande löpare.

Statistik

Kontrollstatistik:

Nr.:	Antal löpare:	Klasser:
31	119	D 21
32	297	H 21
33	72	D 21 Kort
34	93	H 21 Kort
35	112	D 20
36	103	H 20
37	93	D 18
38	88	H 18
39	214	D 17-20 Kort
40	57	H 17-20 Kort
41	57	D 16
42	57	H 16
43	101	D 16 Kort
44	247	H 16 Kort
45	99	D 14
46	368	H 14
47	552	D 14 Kort
48	1040	H 14 Kort
49	737	D 12
50	58	H 12
51	77	D 12 Kort
52	144	H 12 Kort
53	164	D 10
54	88	H 10
55	61	D 35
56	39	H 35
57	18	D 40
58	84	H 40
59	56	D 45
60	209	H 45
61	112	D 50
62	102	H 50
63	112	D 55
64	78	H 55
65	303	D 60
67	305	H 60
69	42	D 65
70	53	H 65
71	104	D 70
		H 70

Sammanfattning:

Antal kontroller: 88
 Antal banor: 32
 Antal klasser: 64

Kortaste avstånd mellan kontroller:

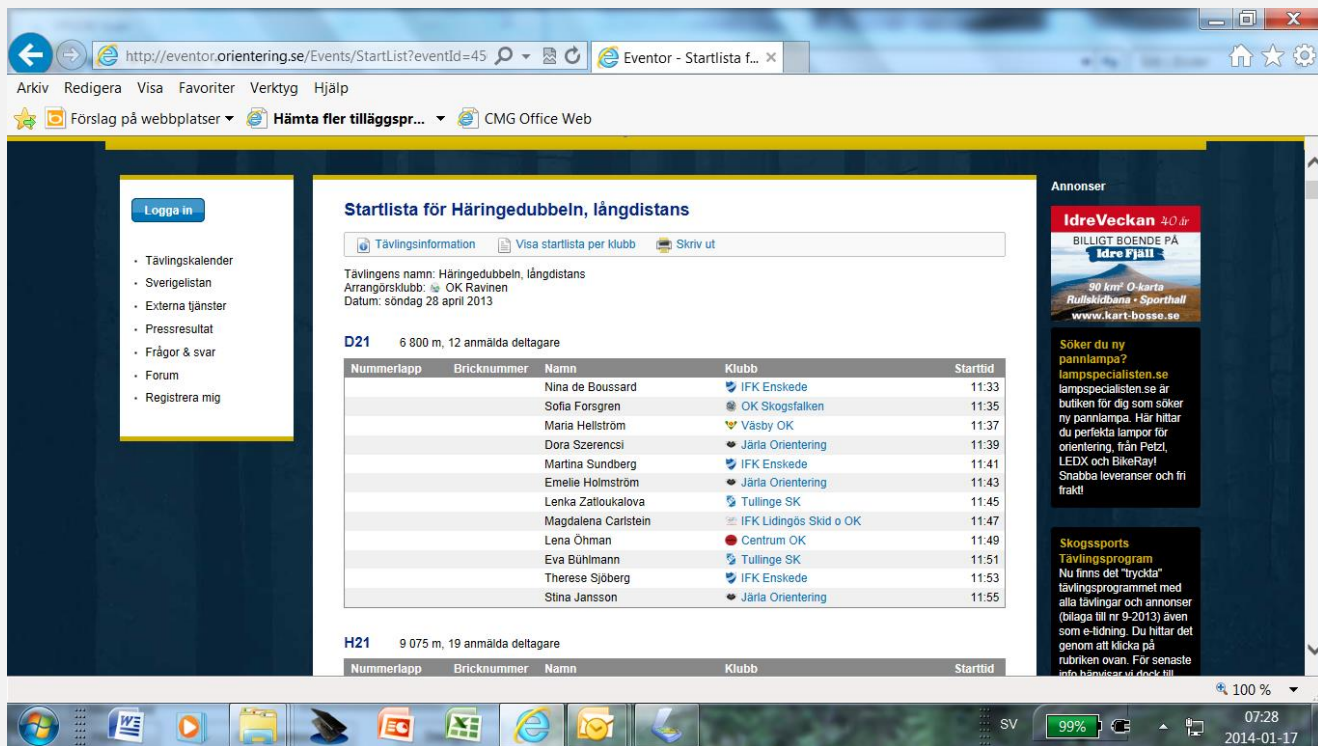
33m: 72 -> 75 (Sten -> Punkthöjd)
 34m: 74 -> 97 (Brant -> Brant)
 37m: 71 -> 73 (Brant -> Sten)
 38m: 59 -> 107 (Kraftledningsstolpe -> Sten)
 43m: 72 -> 77 (Sten -> Sankmark)
 44m: 71 -> 97 (Brant -> Brant)
 56m: 46 -> 70 (Sten -> Sänka)

Sträckor mellan 2 kontroller med motsatt löpriktning:

Stäng

Sportslig rättvisa, **startlista och startordning**

Startlistan planeras så att klasser som har samma bana och klasser som har samma första kontroll inte startar samtidigt. Klasser med samma bana läggs efter varandra, saxa inte!

The screenshot shows a web browser window displaying the Eventor website. The URL is <http://eventor.orientering.se/Events/StartList?eventid=45>. The page title is "Eventor - Startlista f...". The browser's address bar shows the URL and the page title. The browser's toolbar includes buttons for back, forward, home, and search, as well as a search bar. The browser's status bar shows the system tray with the date 2014-01-17 and time 07:28.

The website content includes a navigation menu on the left with options like "Logga in", "Tävlingsskeden", "Sverigelistan", "Externa tjänster", "Pressresultat", "Frågor & svar", "Forum", and "Registrera mig". The main content area displays the start list for the "Häringedubbeln, långdistans" event. The event information includes the name "Häringedubbeln, långdistans", the organizing club "OK Ravinen", and the date "söndag 28 april 2013". The event is labeled "D21" with a distance of "6 800 m" and "12 anmälda deltagare".

Nummerlapp	Bricknummer	Namn	Klubb	Starttid
		Nina de Bousard	IFK Enskede	11:33
		Sofia Forsgren	OK Skogsfalken	11:35
		Maria Hellström	Väsby OK	11:37
		Dora Szerenci	Järla Orientering	11:39
		Martina Sundberg	IFK Enskede	11:41
		Emelle Holmström	Järla Orientering	11:43
		Lenka Zatloukalova	Tullinge SK	11:45
		Magdalena Carlstein	IFK Lidingsö Skid o OK	11:47
		Lena Öhman	Centrum OK	11:49
		Eva Bühlmann	Tullinge SK	11:51
		Therese Sjöberg	IFK Enskede	11:53
		Stina Jansson	Järla Orientering	11:55

Below the table, there is a section for "H21" with a distance of "9 075 m" and "19 anmälda deltagare". The table header for H21 is also visible: "Nummerlapp", "Bricknummer", "Namn", "Klubb", "Starttid".

On the right side of the page, there are advertisements. One is for "IdreVeckan 40 år" with the text "BILLIGT BOENDE PÅ Idre Fjäll" and "90 km² O-karta Rullskidbana - Sporthall www.kart-bosse.se". Another is for "Söker du ny pannlampa?" with the text "lampspecialisten.se är butikken för dig som söker ny pannlampa. Här hittar du perfekta lampor för orientering från Petzel, LEDX och BikeRay! Snabba leveranser och fri frakt!". A third is for "Skogssports Tävlingsprogram" with the text "Nu finns det 'tyckta' tävlingsprogrammet med alla tävlingar och annonser (bilaga till nr 9-2013) även som e-tidning. Du hittar det genom att klicka på rubriken ovan. För senaste info hänvisar vi dock till...".